

МОДУЛЬ 1.

Рах Еуропа: історія, засади, регуляції

Викладач: Павленко Іва Олександрівна, кандидат філософських наук

Кафедра: соціології, корп. 4, ауд. 309

Е-mail: iva.fsu@gmail.com

Телефон: +38050-134-93-72

Інші засоби зв'язку: Moodle, www.facebook.com/ivapavlenko (особисті повідомлення)

Освітня програма, рівень вищої освіти						
Статус дисципліни	Нормативна					
Кредити ECTS		Навч. рік		Рік навчання		Тиждні
Вид контролю	Залік					
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11179					
Консультації:	Дистанційно через Cisco Webex або Zoom за попереднім записом через особисті повідомлення					

ОПИС КУРСУ

Мета модулю – надати студентам інструментарій соціологічних досліджень для досягнення миру у суспільстві, навчити ідентифікувати суб'єктів миру та війни за рахунок впливу нових воєнних подій на сучасну людину, підготувати здобувачів до практик миротворчості та подолання соціальних травм.

За умов успішного засвоєння матеріалів модулю, студенти матимуть практичні навички в переговорному процесі і медіації, як засобів вирішення міжособистісного конфлікту і травмування індивіда, вмітимуть самостійно долати наслідки посттравматичного синдрому після військових дій або в очікування війни.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможє:**

- ефективно користуватися знаннями, уміннями і навичками соціології ЗМІ і медіа-простору, таких як зцілення індивіда від психологічної травми війни шляхом адаптації ЗМІ в якості надання толерантної інформації та мінімізації дезінформації суспільства;
- застосовувати сформовану соціологічну та медіа-грамотність у миротворенні, задля теоретичного осмислення і вивчення технологій миру і війни;
- володіти техніками толерантності і культури миру.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Авторська монографія Павленко І.О. «Феномен розвитку соціального світу у вимірі взаємозв'язку миру та війни», 2017 (<https://moodle.znu.edu.ua/mod/folder/view.php?id=270588>)

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Поточні контрольні заходи

Поточний контроль передбачає такі **теоретичні** завдання (0,5 балів тах, 2 бали загалом):

Усне опитування під час кожного семінарського заняття - оцінюється участь у дискусії, загальна ерудиція, використання матеріалів попередніх занять, застосування отриманих знань для переосмислення власного досвіду тощо.

Обговорення вітчизняної та ініномовної наукової і професійної літератури в галузі соціології ЗМІ, методології і теорії миру, іренології (статті, презентації, тези, книги українською та англійською мовами).

Короткі тести/контрольні роботи за пройденим матеріалом.

Поточний контроль передбачає такі **практичні** завдання (0,5 балів тах, 2 бали загалом):

Захист опорних конспектів, звітів та оглядів.

Виконання індивідуальних завдань та самостійної роботи студента.

Ділові ігри із розв'язання практичних ситуацій (кейсів).

Робота у групі над розв'язанням практичного завдання, поставленого викладачем – на кожному практичному занятті.

Дебати за обраною проблематикою.

Презентація власних досліджень.

Підсумкові контрольні заходи:

Захист групового творчого проекту (тах 6 балів) здійснюється на останньому практичному занятті. Публічний захист є обов'язковою вимогою для зарахування результатів за даними видами робіт.

Для успішного виконання завдання студенту необхідно володіти навичками візуалізації інформації, розкадрування нарративу, вміти працювати з графічними та відеоредакторами і бажати розвинути навички проектного мислення, інтермедіального аналізу та командної роботи.

Формат проекту: передбачає письмовий і усний захист роботи. У письмовому вигляді студенти завчасно до останнього практичного заняття надсилають на електронну пошту викладача iva.fsu@gmail.com оформлену роботу у docx форматі, обсяг – не більше 20 сторінок А4, Times New Roman, 14 pt, 1,5 інтервал. Письмове оформлення роботи здійснюється за принципами реферату і есе та складається з таких структурних елементів:

- вступу, де студент декларує власну точку зору на проблему, поставлену у заголовку роботи;
- теоретична частина - стислий переказ основних положень, дотичних до теми, двох актуальних (опублікованих не раніше ніж за 5 років та таких, що мають високий індекс цитування) наукових статей, опублікованих у зарубіжних фахових виданнях мовою, яку вивчає студент. Пряме цитування реферованих джерел заборонене;
- щонайменше трьох аргументів на користь власної точки зору, структурованих за принципом SEXI (Statement-Explanation-Example-Importance/Impact);
- висновку, де попередні результати синтезуються та інтегруються у більш глобальний контекст.

Оскільки головна мета роботи – змусити аудиторію розділити точку зору автора, важливо використовувати риторичні фігури переконання, маркери логічної послідовності елементів («по-перше», «по-друге», «з вищезазначеного витікає» та ін.), апелювати до етосу (спільних цінностей, поглядів, знань) та фактів (дослідження, статистичні дані, думки фахівців, приклади з життя), проводити ефектні паралелі й аналогії для демонстрації вашої ерудиції, вдало

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЗВА ФАКУЛЬТЕТУ
Силабус навчальної дисципліни

використовувати цитати з прочитаних текстів, правильно обрати інтонацію спілкування з аудиторією. Детальні вимоги та практичні рекомендації до написання аргументативної роботи див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11179>

Перелік реферованих джерел оформлюється за зразком: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/folder/view.php?id=270588>

Матеріалами для дослідження можуть стати:

- публікації в українських ЗМІ;
- наукові вітчизняні та зарубіжні джерела за останні 5 років;
- офіційні сайти ООН, НАТО, PRIO, UNICEF, тощо.

Усний захист відбуватиметься на останньому практичному занятті у вигляді презентації і обговорення Master Thesis Proposal, вистави, коміксу, міні-фільму тривалістю до 15 хвилин. Презентації мають бути підготовлені в Power Point або Prezi форматах, до 10 слайдів.

Кількість учасників у групі: 5-7 осіб.

Теми проектів за вибором:

1. Віртуалізація глобальних і локальних конфліктів у ЗМІ і соціальних мережах.
2. Ідентифікація суб'єктів війни і миру та їх репрезентація у ЗМІ.
3. Боротьба за мир і правду в епоху конфліктів пост-правди.

Регламент виступу - 15 хвилин.

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід
Тиждень 1 Лекція 1	Європейська соціологія війни і миру	
Тиждень 1 Практичне заняття 1	Рах Еурогеа як соціальний феномен	Усне опитування. Обговорення проблематики попередньої лекції.
Тиждень 2 Практичне заняття 2 - 3	Кращі європейські практики примирення	Ділова гра «Рольова симуляція засідання ООН». Робота у групі над кейсом «Функції комітету миру»
Тиждень 3 Практичне заняття 4	Колоквіум: європейський досвід для України	Дебати «Досвід конфліктів у історичному контексті для подолання сучасних і майбутніх протистоянь» Захист групового творчого проекту.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Арместо Ф. Цивилизации / пер. с англ. Д. Арсеньева, О. Колесникова. Москва : ООО «Издательство АСТ», 2009. 764 с.
2. Бергер П., Лукман Т. Социальное конструирование реальности : Трактат по социологии знания / пер. Е. Руткевич. Москва : Моск. филос. фонд и др., 1995. 323 с.
3. Воеводин А. И. Стратегемы – стратегии войны, манипуляции, обмана. Москва : Изд. группа «Эт Сетера», 2004. 304 с.
4. Гидденс Э. Ускользающий мир: как глобализация меняет нашу жизнь / пер. с англ. Москва : Издательство «Весь Мир», 2004. 120 с.
5. Гоббс Т. Сочинения : в 2 т. / сост. В. В. Соколов; пер. с лат. и англ. Н. Федорова, А. Гутермана. Москва : Мысль, 1989 - 1991. Т. 2 : Левиафан, или Материя, форма и власть государства церковного и гражданского, 1991. 623 с.
6. Кант И. Собрание сочинений : в 8 т. / под общ. ред. А. В. Гулыги. Москва : ЦОРО, 1994. Т. 7 : К вечному миру. Спор факультетов. Антропология. Успехи метафизики. 494 с. (Мировая философская мысль).
7. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні / за заг. ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 179 с.
8. Ницше Ф. Воля к власти : опыт переоценки всех ценностей / пер. с нем. Е. Герцк и др. Москва : Культурная Революция, 2005. 880 с.
9. Павленко І. О. Феномен розвитку соціального світу у вимірі взаємозв'язку миру та війни : монографія. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 201 с.
10. Руссо Ж. Ж. Об Общественном договоре, или Принципы политического Права / пер. с фр. А. Д. Хаютина, В. С. Алексеева-Попова. Москва : КАНОН-пресс ; Кучково поле. 1998. 416 с.
11. Сунь-цзы, У-цзы. Трактаты о военном искусстве / пер. с кит., предисл. и коммент. Н. И. Конрада. Москва : ООО «Издательство АСТ» ; Санкт-Петербург : Terra Fantastica, 2002. 558 с.
12. Тоффлер Э., Тоффлер Х. Война и антивоенная: что такое война и как с ней бороться. Как выжить на рассвете XXI века / Э. Тоффлер,. Москва : АСТ ; Транзиткнига, 2005. 412, [4] с. (Philosophy)
13. Устав Организации Объединенных Наций. Гл. VII : Действия в отношении угрозы миру, нарушений мира и актов агрессии. Ст. 51. *Организация Объединенных Наций*. URL: <http://www.un.org/ru/documents/charter/chapter7.shtml>
14. Шопенгауэр А. Собрание сочинений : в 6 т. / под общ. ред. А. А. Чанышева; пер. с нем. Москва : ТЕРРА–Книжный клуб ; Республика, 1999 - 2001. Т. 1 : Мир как воля и представление. 1999. 496 с.
15. International symposium from partial insecurity to global security proceedings : UNESCO Headquarters, 12-14 June 1996. [Paris] : [UNESCO], [1997]. 208 p.
16. Masuda Y. The Information Society as Postindustrial Society / Yoneji Masuda. 2nd print. — Washington : World Future Society, 1983. 419 p.
17. PRIO Annual Peace Address. URL: <http://www.prio.org/Peace-Address>
18. Steenkamp C. Violent Societies : Networks of Violence in Civil War and Peace / Christina Steenkamp. New York : Palgrave Macmillan, 2014. 179 p. (Rethinking political violence.).
19. Stockholm International Peace Research Institute. URL: <http://www.sipri.org>
20. UNESCO and a Culture of Peace : Promoting a Global Movement / edited by David Adams. Paris : The Programme, 1995. 206 p.

РЕГУЛЯЦІЇ І ПОЛІТИКИ КУРСУ¹

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять у визначений термін виконувати самостійні роботи, розміщені у системі Moodle.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; перайт (перепарафразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу iva.fsu@gmail.com. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

¹ Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2021-2022 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2021-2022 н. р. (посилання на сторінку сайту ЗНУ)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методу проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yvcds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yvfw9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>